

Aktivitetsplan för läkemedelsdokumentation och läkemedelsgenomgång i samverkan mellan kommunerna och landstinget i Örebro län

Mars 2012

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Arbetsgrupp	3
Läkemedelsdokumentation	3
Läkemedelsavstämning.....	3
Läkemedelslista	3
Läkemedelsberättelse.....	4
Läkemedelsgenomgång	4
Ingående delar i läkemedelsgenomgång med eller utan medverkan av apotekare	4
Uppföljning	5
Läkemedelsdokumentation	5
Läkemedelsgenomgångar	5
Riskbedömning i kommunal vård.....	5
Implementering av aktivitets och uppföljningsplanen.....	5
Läkemedelsdokumentation	5
Läkemedelsgenomgång	5
IT-stöd	6
Tidsplan.....	6

Bakgrund

Aktivitetsplanen är skriven utifrån Handlingsplan för äldre och läkemedel, som antogs av Vilgotgruppen 2011-02-18. En arbetsgrupp fick i uppdrag att ta fram en aktivitets- och uppföljningsplan.

Arbetsgrupp

Maria Palmetun Ekbäck, överläkare och ordf. i Läkemedelskommittén, ÖLL (sammanställande)
Birgitta Lernhage, apotekare, läkemedelskommittén, ÖLL
Bengt Curman, läkare, Läkemedelsenheten, ÖLL
Ove Lind, samordnande distriktsläkare, ÖLL
Anna Danielsson, distriktsläkare, Primärvården, ÖLL
Eva Frantz, chef, Hälsovalsenheten, ÖLL
Yvonne Erlandsson, projektledare, Vård-IT, ÖLL
Agneta Waller, MAS, Karlskoga kommun
Ylva Blix, MAS, Örebro kommun
Cecilia Lundberg, sjuksköterska, Örebro kommun
Torbjörn Forslund, sjuksköterska, Ljusnarsberg
Caroline Rehnberg, MAS, Askersund
Eva Hellberg, projektledare, ViSam, Regionförbundet

Läkemedelsdokumentation

I läkemedelsdokumentation ingår läkemedelsavstämning, aktuell läkemedelslista samt läkemedelsberättelse.

Läkemedelsavstämning

Definition:

Kartläggning av en patients samtliga ordinerade och använda läkemedel för att såväl hälso- och sjukvårdspersonal som patient ska få en samlad och aktuell bild av gällande ordinationer och använda läkemedel.

Kartläggningen ska genomföras:

- Inför läkemedelsgenomgångar.
- Vid besök i öppenvård.
- Vid inläggning på sjukhus inom det första vård dygnet.

Vid avstämningen ska följande göras:

- Kartläggning av vilka läkemedel patienten ordinerats och använder, inklusive receptfritt.
- En medicinsk rimlighetsbedömning.
- Upprätta en aktuell läkemedelslista.

Läkemedelslista

Definition:

Förteckning över läkemedelsordinationer till en specifik patient.

Ska skickas med:

- Vid varje läkarbesök med medicinändring ska patienten få en utskrift av den aktuella gemensamma läkemedelslistan från SYSteam Cross/NCS läkemedel (GLL).
- Vid förflyttning till annan vårdgivare ska en aktuell ordinationshandling skickas med. I de fall elektronisk överföring ännu inte kan ske via NPÖ eller Pascal skickas papperskopia till kommun eller privat vårdgivare. E-dos lista skickas inte med utan tas fram av respektive vårdgivare.

Läkemedelsberättelse

Definition:

Beskrivning av vilka förändringar som har genomförts av en patients läkemedelsanvändning för ett aktuellt vårdtillfälle i slutenvård.

- Vid varje utskrivningstillfälle från slutenvården ska en läkemedelsberättelse och en aktuell ordinationslista från GLL skickas till nästa vårdgivare.
- Patienten får motsvarande information, men patientanpassad.
- Om patienten efter utskrivning ska vårdas hos en annan vårdgivare ska läkemedelsberättelsen skickas inom ett dygn till vederbörande.

Läkemedelsgenomgång

Definition:

Granskning, bedömning och eventuell justering av ordinationer för en viss patient och patientens läkemedelsanvändning för att uppnå en effektiv och säker läkemedelsbehandling

Verksamhetschef inom primärvården och MAS i kommunen ansvarar för att läkemedelsgenomgångar görs enligt fastslagen modell och arbetsfördelning.

Verksamhetschefen i primärvården ansvarar för att läkemedelsgenomgång genomförs vid årlig förnyelse av Dos samt för patienter som nyinsätts på Dos.

Sjuksköterska vid kommunens särskilda boende (SÄBO) eller i hemsjukvården ansvarar för att läkemedelsgenomgång initieras för patienter som nyinsätts på Dos, flyttar in på SÄBO samt patienter med stora förändringar av vård/omsorgsbehov.

Delaktiga är förutom patient och anhöriga; sjuksköterska, omvårdnadspersonal (kontaktperson) i kommunen och patientansvarig/behandlande läkare vid vårdcentral samt i förekommande fall apotekare. Vid medverkan av apotekare skickas symptomskattningsblankett till apotekaren.

Ingående delar i läkemedelsgenomgång med eller utan medverkan av apotekare

- Symtomskattning enligt mall – kommun.
- Inför läkemedelsgenomgång görs en läkemedelsavstämning. Vid modell där apotekare ingår görs lämpligen läkemedelsavstämningen av apotekaren.
- I samband med läkemedelsgenomgången görs i aktuella fall en riskvärdering av ingående läkemedelsterapier och förslag på åtgärder – landsting och kommun.
- Uppdatering av diagnoser – landsting.
- Provtagning – landsting (alltid eGFR och BT).
- Förslag från apotekare om ändring av läkemedel (skickas via sjuksköterska i kommun till läkare vid vårdcentral).
- Kontakt med patient och anhöriga.
- Utifrån ovanstående underlag går läkaren igenom läkemedelslistan (Apodos) och gör eventuella justeringar.
- Uppföljning. Plan för uppföljning av medicinändringar görs gemensamt av läkare och sjuksköterska. I planen ska det tydligt anges vem som ska följa upp, vad som ska följas upp och när samt vem resultatet ska rapporteras till.

Uppföljning

Läkemedelsdokumentation

- Verksamhetschefen ansvarar för att läkemedelsdokumentation görs enligt överenskommen modell.
- Uppföljning sker inom ramen för respektive huvudmans verksamhetsuppföljning.

Läkemedelsgenomgångar

- Vid verksamhetsuppföljning på vårdcentral och i kommunerna ska resultat från läkemedelsgenomgångar redovisas. Redovisningen ska innehålla antal utförda läkemedelsgenomgångar.
- Uppföljning av några indikatorer från "Socialstyrelsens "Indikatorer för god läkemedelsterapi hos äldre" görs i landstingets uppföljningssystem.
- Indikatorerna för uppföljning: långverkande bensodiazepiner, sömnmedel, läkemedel med antikolinerg effekt, tre eller flera psykofarmaka/sedativa, två eller fler läkemedel inom samma terapeutiska ATC grupp, NSAID samt neuroleptika. (Dessa har valts utifrån angelägna läkemedelsområden som Läkemedelskommittén har haft fokus på).
- Uppföljningsresultat av antalet genomförda läkemedelsgenomgångar i Örebro län sammanställs av Hälsovalsenheten och redovisas och återkopplas per vårdcentral.

Riskbedömning i kommunal vård

MAS i kommunen ansvarar för att journalgranskningar genomförs.

Sjuksköterskan ansvarar för att riskbedömningar görs.

Exempel på riskbedömningar kan vara risk för blodtrycksfall, risk för uttorkning, risk för fall mm vid hälsoförändringar som t.ex. viktminskning eller annat som kan påverka upptaget av medicinen.

Ingående delar i journalgranskning rörande läkemedelshantering:

- Vilka riskbedömningar har gjorts?
- Årlig genomgång?
- Vem/vilka genomförde genomgången?
- Vad ska följas upp och när?
- Vem rapporteras resultatet till?
- Symtomskattning gjord och av vem?

Implementering av aktivitets och uppföljningsplanen

Läkemedelsdokumentation

- En läkare i länet avdelas tid att stödja och följa upp arbetet med att implementera läkemedelsavstämning, utskrift till patient av aktuell läkemedelslista samt läkemedelsberättelse.
- Vid alla utbildningstillfällen i läkemedelsdokumentation för läkare i Örebro län lyfts frågorna kring gemensam läkemedelslista och respektive förskrivares ansvar.

Läkemedelsgenomgång

- Apotekarresurs för medverkan i genomförande av läkemedelsgenomgångar på vårdcentral permanentas.

- Distriktsläkar-, sjuksköterske-, undersköterske- och farmaceutresurs avsätts för att implementera och stödja arbetet med läkemedelsgenomgångar. Vid informationstillfällen på vårdcentralerna ska kommunens sjuksköterskor bjudas in. Omvårdnadspersonal utbildas.

IT-stöd

- Sökord läkemedelsgenomgång respektive läkemedelsberättelse/läkemedelsändring skapas i journalsystemen.
- Sökordet "Läkemedelsgenomgång" läggs in i SYSteam Cross-journalen och där dokumenteras när man gjort läkemedelsgenomgång enligt punkterna ovan.
- Sökordet "Läkemedelsgenomgång" läggs in i kommunernas dokumentationssystem.
- Sökord "Läkemedelsberättelse" och lämpliga stödord läggs i journalen.
- Formulär för läkemedelsgenomgång läggs in i SySteam Cross-journalen.
- Formulär för symtomskattning läggs in i kommunens journal.

Tidsplan

Fastställs av Vilgotgruppen.